

Sundhedsstrukturkommissionen

forslag.struktur@sum.dk

GSK Pharma A/S
Delta Park 37
2665 Vallensbæk Strand
T +45 36 35 91 00

8. november 2023

Robustgørelse af sundhedsvæsenet via øget vaccination

Vaccination er et af de mest effektive redskaber til forebyggelse af smitsomme sygdomme og reducerer alvorlig sygdom. Immunisering har ført til udryddelsen af kopper, til næsten udryddelse af polio og forhindrer millioner af dødsfald på verdensplan. Vaccination inkluderer udover forebyggelse af livstruende eller livsforringende sygdomme også indirekte virkninger såsom beskyttelse af samfundet via flokimmunitet, reduktion i kontakt til sundhedsvæsenet og forebyggelse af antimikrobiel resistens (AMR).

Danmark har historisk haft stor succes med vaccinationsprogrammer, hvor især børnevaccinationsprogrammerne har betydet drastiske fald i alvorlige sygdomsforløb og dødsfald blandt børn. Dertil viste covid-19 med al tydelighed, hvor afgørende et redskab vaccination kan være, ikke mindst i forhold til at sikre kronikere og ældre, men også i forhold til at slå to streger under, at tilslutningen til vacciner i Danmark generelt er høj.

Kommende vaccinationspotentiale

De fleste vacciner er omkostningseffektive og vaccination giver betydelig værdi for både samfundet og folkesundheden ved at forbedre individernes helbred og dermed også bidrage til den samlede økonomiske vækst. Der forskes og udvikles i øjeblikket i adskillige nye vacciner på tværs af mange virksomheder, hvilket inkluderer brugen af en række forskellige teknologier f.eks. vektor-vacciner, RNA-vacciner, DNA-plasmidteknologi og vacciner som immunterapi. Konkret er der 100 nye vaccinekandidater i udvikling, hvor de fleste vaccinekandidater retter sig mod smitsomme sygdomme forårsaget af vira, men også en betydelig mængde, der retter sig mod bakterieinducerede infektioner, som er vigtige i kampen mod AMR, eksempelvis forebyggelse af bakteriesygdomme som c. difficile, gonore og e. coli, der særligt forekommer på hospitalerne.

Styrke robustheden i det danske sundhedsvæsen

På trods af fordelene ved vaccination forbliver budgetter tildelt vaccination på tværs af de europæiske medlemslande lave. Dette gælder også Danmark, der bruger mindre end 0,5 pct. af de samlede sundhedsudgifter på vaccination, hvis der ses på børnevaccinations- og influenzavaccinationsprogrammet¹.

Derfor kan vacciner med fordel bruges mere innovativt i fremtiden. Der er behov for at se på vaccination i en "livsforløbsorienteret tilgang", hvor befolkningen kan vaccineres på forskellige stadier af livet al afhængigt af livssituation; f.eks. spædbørn, børn, unge, voksne, ældre voksne, gravide kvinder, personer med komorbiditeter, kronikere og personer der står overfor et længerevarende hospitalsforløb. Vaccination skal altid have udgangspunkt i faglighed og det enkelte individ, men ved at bruge vacciner som et mere offensivt instrument i forebyggelsen, kan både antallet og længden af indlæggelser reduceres over en bred kam, som eksemplificeret i Sundhedsstyrelsens erfaringsopsamling for sæsonvaccinationen 2022/2023.

Derfor kan nedenstående indgå i overvejelserne omkring en ny sundhedsstruktur, som sikrer et mere robust sundhedsvæsen ved at forebygge indlæggelser:

- Øget målrettet vaccination af befolkningsgrupper f.eks. spædbørn, børn, unge, voksne, ældre voksne, gravide kvinder, personer med komorbiditeter, kronikere og personer der står overfor et længerevarende hospitalsforløb.
- Sikre og understøtte hurtig medicinsk teknologisk vurdering af vacciner således at der nemt kan træffes beslutninger om brugen af nye vacciner.
- Sikre at Danmark bliver foregangsland på vaccinationsområdet ved at genoverveje kriterier for indførelse af nye vacciner herunder hvem og hvornår vacciner kan anvendes.